

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1:50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

Maradjunk békekességben.

Többször fejtegettük már lapunk hasábjain, hogy a mai állapot átmeneti jellegű. Mi sem természetesebb, hogy ezen átmeneti állapotban a hol a függetlenségi párt, alkotmánypárt és néppárt képezi a kormányt, a pártoknak, mint ilyeneknek, külön-külön álláspontjai a maguk teljességében meg nem valósíthatók, nem érvényesíthetők.

Mi szükség van tehát akkor a pártok szövetkezésére? Mi szükség van a koalícióra? Az a szükség van a pártok szövetségére, a koalíció fennmaradására, hogy az átmeneti állapotban a nemzetet megerősítsék, hogy nyugodtabban, biztosabban mehessen célja, a politikai és vagyoni függetlenség felé.

Csodálatos, hogy az emberek nem akarják észrevenni, hogy a fegyverszünet az átmeneti állapot egyik legbölcsebb cselekedete volt kormányférfiainknak. Hiszen mit tartalmazott a fegyverszünet? Azt, hogy a nemzet koronás királyával és Ausztriával ellentétben állott, mivel némely kérdésben ellenkez-

tek felfogásaik; a nemzet képviselői olyan megállapodást kötöttek, hogy egy darabig fegyverszünetet kössenek azon feltétellel, hogy ezen idő alatt mindent megtehetnek, a mivel a nemzetet erősítsék és egy netáni újabb küzdelemre megedzék. Hát ha nekünk — csak hasonlattal élve — van egy háborúnk, akár egyesnek egy személlyel, akár egy nemzetnek a másikkal és oly fegyverszünet köttetik, a melynél csak az egyik fél erősítheti magát a további küzdelemre; a másíknak csak annyi hatalma van ez idő alatt, mint a mennyi volt; akkor nyilvánvaló, hogy a fegyverszünet csak az egyik félre nézve előnyös. Nyilvánvaló ezekből, hogy csak nekünk van hasznunk a fegyverszünetből, hisz mi erősítjük magunkat. Ha pedig elég erősek leszünk; akkor nem is lesz küzdelem s küzdelem nélkül, harc nélkül elérhetjük kívánságunkat. Csak mi ne csináljunk bajt egymás között, csak mi ne türelmetlenkedjünk.

Az erősítés munkája megkezdődött a parlamentben a gazdasági téren. Csak a vak nem látja, vagy a rosszakarat nem

akarja észrevenni, hogy a törvényjavaslat akkor a midőn iparunkat akarja fejleszteni egyszersmint nagy lépés az önálló vámterület felé — a miért is folyt a küzdelem egy része éveken át.

A törvényalkotáshoz, a munkához idő kell. Egyelőre megy a gazdasági függetlenítésre irányuló dolog, azután valamely sorrendben következnek az alkotmány biztosíték iránti közigazgatási és jogügyi dolgok. Jönnek a tanügy terén a magyarosodás fokozatosabb fejlesztésére vonatkozó törvények. Mindezek jönnek, csak épen annyi ideig kell várunk, míg a törvényeket előkészítik és a törvényhozás megszavazhatja.

De minek türelmetlenkednénk mi, mikor a mi érdekünkben történnek ezek a dolgok és a mi érdekünkben van a fegyverszünet?

Türelmetlenkedjenek az osztrákok, hogy ime a fegyverszünet alatt Magyarország oly intézkedéseket tesz, hogy egy netáni küzdelemben, mint győztes fog kikerülni. Ettől kellene tartanuk, hogy Bécsben buktatják meg vezéreinket és a fegyverszünetet.

TÁRCA.

Baba-dal.

Szép vagy kedves leányka,
Bár nem tudod te azt:
Hogy arcodon minden perc
Egy új rózsát fakaszt.

Szép vagy kedves leányka,
Míg ajkad csókot ad —
De szebb leszesz, ha monddod:
Ej bácsi, nem szabad!

Lúcia.

Családi idill.

Irta: **Zsoldos László.**

A „Bajai Független Ujság” eredeti tárcája.

— Mindenről lemondtam a kedvedért, — jelentette ki Homokos ur, és idegesen csapta földhöz a fogpiszkálóját. — Lemondtam bóról, lemondtam sörről, lemondtam a cognakról. Most még csak az kellene, ugyebár, hogy a dohányzást is szögre akasszam?

Szegény embert mód nélkül felizgatta szöke tinesü hites társának az a legujabb köve-

telése, hogy a betegeskedő Atlasra való tekintetből legyen olyan szíves legalább néhány napig ne füstölje agyon a lakást.

Az Atlas név mögött ezuttal természetesen nem annyira a menyboltozatot tartó klasszikus félisten rejtőzködött, mint inkább egy kis fekete kutya, olyan fekete és olyan kicsi, hogy a rossz szemű gyógyszerész minduntalan halálos rettegéseket szenvedett végig a miatt, hogy járás-kelés közben valamiképp a lifegő fülére ne hágjon.

A kis fekete kutya, meg a magas, szőke házigaзда jelenleg meglehetősen biztosítva voltak, egyik a másik ellen; annál is inkább, mert a kutya a fehérre terített ebédlő-asztal lába tövében hempergett. Homokos urnak ez idő szerint összes törekvése csak abban özpontosult, hogy válaszul az asszonyi kérelemre szó nélkül rágyujtson a legelső darab szivarra, a melyik éppen a keze ügyébe esett.

Dühösen fujta ki a ködszinü füstgomolyokat a szájából, miközben az asztal közepén gunárkodó magas nyaku vizes üvegen keresztül kötekedő pillantásokkal méregette Irma asszonyt, a ki egyéb hiányában lemondólag harapdálta halvány piros ajkát.

— Kivihetem a csészéket? — kukkant be a hájképű cseléd; aztán észrevéve, hogy a fekete kávé voltaképen még ki sem öntöt-

ték, dömhögve csapta be az olajfestésű, alacsony ajtót.

Az asszony föleszmélt és ujjai közé fogta a porcellán kávé ibriket.

Atlas féloldalt fölemelte az ügyes, szomoru fejét. Apró eleven szemében végnélkül való megadás tükrözött.

A szobában egyszerre tompa rekedt köhingtés hallatszott.

Homokosné ijedt szemet vetett az asztal lába irányában; aztán esdőleg pillantott az urára.

— Hát igazán nincs lelked? — kérdezte szinte könyörögve és eléje tolt a török izlésű kávéscsészét.

A köhingtés ismétlődött.

A gyógyszerész világoskék szemeibe valamely jóindulat-felé lopódzott. Egy pernyi ideig a kutyára nézett, aztán kivette foga közül a szivart, a tüzes felével rányomta a hamutartó effendi bronz turbánjára.

Olyan szivreható dolog is az, mikor egy kis fekete kutya köhög.

Az asszony csücskénél fogva hamarosan összehajtottta az asztalkendőjét s odasompolgva urához gyöngéd csókot nyomott a gyógyszerész izléssel kifent bajusza tájékára.

— Mit főzzünk vacsorára, János? — kérdezte hízelt mosolyal.

Addig, a meddig koalíció van és egyöntetűen támogatja a nemzet az országot erősítő javaslatot a kormányt; addig nem tehet Bécs más semmit, mint vár és türelmetlenkedik. Türelmetlenkedik, de nem mutatja, mert okos. Attól tart, ha elárulja, hogy nem akarja a koalíciót, a fegyverszünetet, akkor esetleg nálunk az összetartásra biztatja a nemzetet. Így azonban a markába nevet, látván azt, hogy a magyarok türelmetlensége majd kikaparja részére a gesztenyét. Ne üljünk fel Bécsnek, hanem *maradjunk békeességben* és haladjunk egyenesen a kitűzött cél felé.

—n.

Birtokpolitika és munkásvédelem.

A jövő történetírójának, a ki tisztábban fogja látni Magyarország közgazdasági fejlődésének összes körülményeit, mint a most élő nemzedék, talán sikerülni fog megállapítani: mennyi része volt gazdasági életünk kelletlen vonásaiban a gazdasági okoknak, mennyi a lélektaniaknak, mennyi a politikaiaknak.

Gazdasági állapotainknak két jellemző kór-sága: a kivándorlás és a munkások közötti elégedetlenség. Ezt véve figyelembe, a politikai okoknak befolyását már most is minimálisnak tekinthetjük, mert hiszen a legszegényebb néprétegekben a politikai érzék nem oly eleven, mint fennebb. Kétségtelen azonban, hogy a közelmúltbeli szocialista izgatásoknak sikerült az elégedetlenség okait politikai szempontokkal is gyarapítani.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a szocialista követelések nagyobb szerepet játszanak a szocialista irodalomban és szónoklatokban, mint a gyakorlati élet reális szükségseiben. Fennen halljuk hangoztatni a szocialista

jelszavakat a forumon, az ujságban, szóval mindenütt, a hol az emberek koturnusban beszélnek. De a csendesebb eszmecseréknél mindig csak az a dolog vége, hogy nincs föld, nincs elég kereset és a szegény ember alig reménykedhetik, hogy maga és családja valaha jobb sorsba jut és élvezheti a birtokos polgár anyagi és erkölcsi függetlenségét.

Az az államférfiu tehát, aki Magyarország aktualis gazdasági bajain akar segíteni, a bajoknak az anyagi viszonyokban rejlő okait veszi orvoslás alá. A szocialista követelésekkel nincs mit csinálni, mert hiszen egyetlenegy országban sem tudták többre vinni szürke teoriánál. A mi szociális bajainknak azonban meg vannak a maguk fogantyai, úgy az erkölcsiek, mint az anyagiak és azokat megragadva a gyakorlati politikai cselekvés fontos eredményeket ígér.

A kormánynak a minap nyilvánosságra jutott munkálatai azt mondják, hogy egységes és szerves akció készül gazdasági életünk széleskörű és intenzív fejlesztése érdekében. Bajos lenne már e pillanatban mérlegelni az iparfejlesztési és ipari munkássegítési akciók hatását, mert hiszen a javaslatok tulajdonképpen még csak megfogják teremteni népességünk szélesebb ipari rétegeit s e javaslatok ma még csak százazrekre vonatkoznak. Az adóreform, amely a közterhek arányosítását tűzte célul, már milliókat érdekel és például a másodosztályu keresetadónál mutatkozó anomáliák kiküszöbölése milliók anyagi érdekét és morális elégedettségét érinti. Magyarország népességének legszélesebb rétege a földmivelő, birtokos, vagy munkás. Ennél fogva gyors és nagy hatást azoktól az akcióktól kell várnunk, amelyek e réteget akarják felemelni, még pedig nem csak negatív jellegű intézkedésekkel, mint az adóreform, melynek alkotó hatása nincs, bármi üdvös és szükséges legyen, hanem az erőket sarkantyuzó, pozitív alkotásokkal.

Nálunk a tudomány és az időszaki iroda-

lom sokáig azt beszélte, hogy a nyugoti művelt államokban a törvényhozás és kormányzás a polgárok gazdasági életébe közvetlenül nem nyúl belé; különösen perhorreskálja a modern állami rendszer a gazdasági munkálkodás állami támogatását. Ez előtt tiz esztendővel még államszocializmusnak nevezték volna nálunk azt, amit például Franciaország csinál a közszállítások terén, amelyekben a munkás szövetkezetek szerint monopolisztikus jogokat nyertek, a gazdasági élet különböző foglalkozásaiban egyenes állami segítés útján. Németország a hivatalnoki lakások dolgában, a szövetkezeti és a telepítési téren, Anglia az irországi földmegváltásban, a munkát nem kapó iparosok dolgoztatásában. Természetes dolog, hogy nálunk nem soká maradhatott ez a felfogás érvényben, amely mellett a törvényhozás és kormány összetett kézzel nézték nemzeti erőink jelentékeny részének pusztulását. Elkövetkezett az az idő, amikor a kormányzásnak a tömegek érdekeit közvetlenül meg kellett nyulni, hogy haladásra bírja a tömegeket, amelyek teljesen szabad és saját erejükből való fejlődése a külföldön is csak teoriának bizonyult.

Kétségtelen, hogy a nyugoti művelt nép vagyokban és műveltségben már erősen előre haladtak, mikor mink hosszas és pusztító háboruszkodások után a modern nemzeti élet első lépéseit kezdtük tenni. Rövid idő alatt sokat kellett végeznünk, hogy legalább a külső keretekben felemelkedjünk a nyugoti művelt államok színvonalára. Az ilyen gyors munka nem lehet hiba nélkül való. De a közelmúlt gazdasági fejlődésének kellemetlenségei nem tartoznak e sorok keretébe. Csak arra akarunk ráutalni, hogy amikor a kormány megindított nagy szociálpolitikai akciójával erős eszközökkel a milliók mindennapi életébe nyul, tulajdonképpen a nemzeti haladásnak a közelmúltban háttérben maradt kérdéseit veszi munkába. Ez a körülmény adja meg e munkának jellegét és értékét.

Rendes körülmények között ugyan esze ágában sem szokott lenni, hogy ettől a magas szőke gyógyszerésztől a vacsora részleteire nézve kérdezősködjék, most azonban háttározottan látszott rajta, hogy még a csillagokat is képes volna lehozni az égről az urának vacsorára.

A gyógyszerész hirtelen elkomorodott; valami kesernyés visszaemlékezés sajtáságosan józan kifejezést csalt a vonásaira.

Aztán egyszeribe úgy vette észre, mintha mégis csak pazarlás volt volna tőle, hogy azt a féldarab jó szivart olyan hebehurgyán eldobta.

— Semmit se főzz vacsorára, — mondta minden igaz ok nélkül felingerülve és kirugta maga alól a széket.

Vette a kalapját és se szó, se deszéd, s faképnél hagyta az asszonyt kutyástul együtt.

Körülbelül másfél esztendeje, valamelyik hűvös őszi délután Homokos ur éppen az élet abbéli hiábavalóságairól elmélkedett, hogy a bekötözött fájós torka miatt még csak ki sem mehetett a felesége elébe a vasúthoz, mikor az előtornác ajtaján valaki lármásan meghuzta a csengetyű drótszinegét.

A másik percben kipattant az ebédlő ajtaja és a küszöbön betoppant a gyógyszerészné porköpenyes, félig telt, karesu alakja.

A férj felcsillanó szemmel ugrott fel a magashátú diván tarka könyöklőjéről.

— Isten hozott, Irma! Hát megjöttél?

Néhány siető lépést tett feléje.

Az idő szeptember közepe körül settenke-

det; a sárguló kert lombjavesztett hársain csiripelve ugrált egy csomó éhenkórász ostoba veréb. A barnára viaszkozott padlódeszkán félve csuszamlott végig a hülő napsugár zománca.

A cseléd vitorlavásonba varrt utitáskát lökött az asztalra.

Az asszony odanyujtotta könyökig érő selyemkesztyűs kezét a férjének, és ajkán a pirospegyes fátyol alatt elszőkkenő bágyadt mosollyal, lassan, kifáradt hangon megszólalt:

— Megjöttem . . .

Toldalékul még néhány frázist mondott a viszontlátás örömeiről és más eféle kellemes dolgokról.

Pillantása hirtelen a férje csikos kendővel bekötött nyakára siklott.

— Mi bajod? — kérdezte nyugtalanul.

A gyógyszerész előre tőlt a csinosan megfésült fejét.

— Csekélység; csak a torkom fáj, Irma.

— De már elmúlt — jegyezte meg mindjárt mosolyogva, és a két havi fürdőzés után rögtönzött viszontlátás örömeire gyöngéden meg akarta csókolni a felesége halványpiros ajkát.

Irma ijedten hátrált egy lépésre valót, mint-ha gyikot érezne talpa alatt.

— Torkod fáj? ?

— Csak fáj, — igazította helyre Homokos; aztán a felesége fúrge szemébe nézett.

— Hát meg se csókolsz?

Nevetett.

Az asszony sebtiben leránczigálta magáról a keztyűjét, és visszamosolygott az urára.

Szeliden megsimogatta a kiborotvált, veres arcát.

— Majd ha már nem fáj a torkod, piczinyem . . .

A piczinyem egy darabig még ránézett, aztán, mint mondani szokták nyelt egyet; és valahogyan úgy érezte, mintha nyelés közben a mandulája helyett a szive fájt volna.

Ez volt Homokos János életének egyetlen keserű visszaemlékezése.

*

Mindamellet, hogy Homokos János már több, mint egy hete nem dohányzott a lakásán, a kis Atlas egészségi állapota még mindig nem volt kielégítőnek tekinthető.

Irma, kitől a mindenható eddigelé azt az örömet is megtagadta, hogy gyermeke legyen, rossz kedvűen járt ide-oda a tágas lakásban és minduntalan átküldte valamelyik cselédet az ura gyógyszerészébe, hogy a nagynevű állat megrendült egészségét valamiképp helyreállítsa.

Ha ura gyöngéden kezébe vette a kezét és családias jellegű szavakat sugott a fülébe, egyszerre az asztal lába irányába mutatott.

— Hallod, hogy köhög?

Délután aztán eszébe jutott, hogy a harmadik faluban van egy állatorvos és gyorsan kiadta a parancsot, hogy fogjanak be.

Az ura álmélkodva nézett a felesége aggódó, finoman metszett arcába.

— A lódoztort akarod elhozni?

— Azt akarom.

Homokosban fölébredt a gyógyszerész.

Alsóbb néprétegeink a szegénység és elnyomott helyzet kínzó öntudatára jutottak. Ezt az öntudatot lelkiismeretlen izgatók az állami és társadalmi rend ellen való izgatásra használták fel. Az izgatásnak legokosabb ellenszere a reménytelen szegénység és az elnyomottság érzésének törvényes eszközökkel való eloszlatása. Aki népünk lélekia-nát ismeri, tudni fogja, mit jelent a fölmivélésügyi miniszter által kidolgozott négy javaslat, melyek egyike a telepítésről és parcellázásról szóló 100 milliós telepítési és parcellázási akciót indít meg, a másik a munkásházák építéséről szóló már az első évben 10—12 ezer gazdasági munkásnak teszi lehetővé a saját ház építését, saját családi otthon alapítását. A harmadik gazdasági cselédek jogviszonyait szabályozza, hogy világosan rendezze azokat a kérdéseket, amelyek miatt ma a gazdák és cselédek jó viszonya leggyakrabban megzavaródik. A negyedik munkásvédelmi szabályokat állapít meg és nemcsak elvéve az itt-ott rovásukra üzött visszaéléseket, de jogi képviselőket is szabályozza, a munkásvédelmet hatósági feladattá teszi.

Bizonyos, hogy a tengertulra száz meg százezer vérünknek jó nagy részét nem éppen a mai napnak nyomorusága vitte ki, hanem az, hogy reménye sem volt sorsának javulására. A telepítés és parcellázás, a munkásházák intézménye bizonyosan versenyezni fog az amerikai kereset kilátásával. Egyik-másik visszaélést, amelynek során valamelyik családtagja méltatlanságot szenvedett, szociálista izgatók kitűnően tudtak felhasználni az összes munkaadó gazdák ellen való lázításra. Mert rendes körülmények közt a munkásnak nem volt szabályozott hatáskörű támogatója s szociális berendezésünk e hiányát az izgatás nagy sikerrel használta fel a felső gazdatársadalom »a bőrkabátosok« megbélyegzésére.

Mi sem szükségesebb, minthogy a felsőbb

társadalmi rétegek, a gazdák, a tisztviselők bármiféle foglalkozásu emberek, akik a néppel érintkeznek, a most meginduló birtokpolitikai és munkásvédelmi akció mibenlétét és jelentőségét a nép tudatába átvigyék. Fontos dolog, hogy ez az akció mindenfelől bizalommal, az arra hivatottak részéről pedig a közreműködésre való szíves hajlandósággal találkozzék.

HIREK.

A Magyar Védő Egyesület választmánya f. hó 4-én Somogyi Emil elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésnek egyik legfontosabb tárgyát az egyesület eddigi igazgatójának: Nádas Sándornak a lemondása képezte. Nádas Sándor lemondó levelét, amelyet az elnök egész terjedelmében felolvasott, a jelenlevők őszinte sajnálattal hallgatták végig. dr. Nyiraty János választmányi tag indítványára a választmány a maga kebeléből dr. Koller Imréné, Somogyi Emil elnök és Huzják Lukács titkárból álló hármastagu bizottságot küldött ki, hogy Nádas Sándor igazgatót, lemondásának visszavonására bírja rá. Az ülés után nyomban a kiküldött bizottság föl is kereste Nádas Sándor igazgatót, de az, a küldöttség legnagyobb sajnálatára, lemondásának visszavonására semmi áron sem volt rábírható, indokolván ebbeli lépését avval, hogy minden nyilvános élettől és mozgalomtól teljesen visszavonulni óhajt. Hogy ifju egyesületünkre Nádas Sándornak visszavonulása nagy veszteséget jelent, azt bővebben indokolni feleslegesnek tartom, egyesületi életünkben, amely fájdalom amugy is oly végtelenül lanya, lépten-nyomon fogjuk érezni az ő agilitásának és eddig ismert munkakedvének a hiányát. De bizzunk még egyelőre abban az édes reményben, hogy Nádas Sándort az ő kipróbált hazafisága és szülő városának önzetlen szeretete nem sok időre engedik őt

pihenni. — Elnök a tárgysorozat többi pontjainak letárgyalása után örömmel jelenti be a választmánynak, hogy városunk főispánja: Ambrozovics Lajos öméltsága az egylet rendes tagjai közé belépett. A választmány őszinte örömmel és nagy megelégedéssel vette tudomásul a főispán ur ebbeli nemes elhatározását, mert ebben is azt látja, hogy öméltsága nemcsak városának különböző ügyesbajos dolgai iránt érdeklődik, hanem részt kér abból a hazafias munkából is, amelyet egyesületünk irt zászlajára: föltámasztani első sorban városunknak régi, virágzó iparát és evvel közreműködni a honi ipar megteremtésén is, amely nélkül hazánk politikailag sem lehet sohasem teljesen szabad és független és anyagilag hatalmas és boldog. — Főispán ur öméltsága igen sok lakótársunknak e tekintetben is példaképül szolgálhat.

Bajai hitszónok ünneplése Bácsalmáson. Bácsalmásról írják: A szomszédos Bácsalmás hazafias zsidósága templomi ünnepély keretében ülte meg Rákóczi emlékezetét, mely ünnepi alkalomra *Rosenfeld* Henrik bajai főgimnáziumi hittanárt, s hitszónokot hívta meg az ünnepi beszéd megtartására. *Rosenfeld* Henrik a templomot zsufozásig megtöltött hallgatóság jelenlétében, az Irás mélységes tudására valló, hazafias szellemtől áthatott hitszónoklatban méltatta a hontalanságából hazatért fejedelem emlékezetét és a németek lakta község minden rangú és felekezetű közönsége honfui érzületének istápolására valóban derék szolgálatot tett. A gyönyörű beszéd, nyelvezetbeli szépségeivel és hasonlataival megérdemelt ünneplést hozott az ékes-szólásáról immár ismert bajai hitszónoknak és örvendünk, hogy a vidéken és épen hazafias alkalmi ünnepeylen tüntette ki magát.

A Küry-est elmaradt. A keddre hirdetett Küry-est a közönség részvétlensége miatt — mely a helyárok túlmagas voltában kere-sendők — elmaradt.

— Hát már én bennem sem bizol? — kérdezte félig enyelgő szóval.

Atlas újra köhintett, mire Irma asszony valami olyanféle alakzatot mutatott a jobbik kezével az urának, a melyikben a hüvelyk ujjnak, hogy úgy mondjuk, vezérszerep jutott.

— Ennyit se bizom a tudományodban, barátom, ni!

A kocsis bebotlott a szobába és alázattal kérdezte a tekintetes asszonyt, hogy igazán elhozza-e a lódoztort?

Homokosné bosszusan szivta a fogát.

— Persze, hogy el; mondd neki, hogy tisztetem és jöjjön azonnal.

Aztán az urához fordult.

— Te tetted tönkre a szegényt, a haszon-talan orvosságaidal. Szégyeld magadat!

És felháborodva suhant be szobájába.

Homokos ur belátva, hogy itt ma ő a legfölszegebb személy a háznál, szokása szerint vette a kalapját és becsapta maga után a kerítésbe vájt alacsony kapu ajtót.

Mialatt pedig a kaszinóban gibicelt a ferliben, otthon a felesége beható tanácskozásba merült az állatorvossal, a kít csakugyan elhoztak a harmadik faluból.

— Már nagysád ennek az állatnak bizony difteritise van, — vélekedett az orvos, és felhörpintette a szinarany hetvennégyesét, amit a háziasszony adatott elébe.

Rövid vártatva ő is vette a kucsmáját és újra behelyezkedve a falusi szánba a lábzsákjába, meg a pokrócai mögé, neki hajatott a ropogósra fagyott világnak.

Előbb azonban becsületszavára meg kellett

ígérnie, hogy másnap ismét meglátogatja a beteget, a kinek különben holmi porfecsken-dezéseket irt elő.

A kaszinóban ezalatt a doktor, a nyugalmazott vadászfőhadnagy, meg a helybeli nagybérlő között heves tusa fejlődött egy huszonöt forintos benszorult kasszának a besöprése körül, a mi elé most az egész kis társaság a legnagyobb várakozással nézett.

— Fogadjunk, hogy én viszem haza, — mondta a főhadnagy, és a széke mögül előkotort botjával a gyógyszerész felé bökött.

A fogadást megkötötték és a főhadnagy kigusztálta a második két kártyáját.

A bérlő, ki véletlenül eredettől fogva a keresztény anyaszentegyház kebelébe tartozott, még hazardírozott egy darabig; aztán fölvetették a kártyákat.

A főhadnagynak girigáréja volt.

A gyógyszerész kedvetlenül szurta le az öt forintot, a mibe fogadtak és jóéjszakát kívánt.

Mikor a csonttá keményedett uton hazafelé ballagot, eszébe jutott a felesége és a felesége kutyája.

— Istenadta csuf állatja, — mondta magában, és kedvetlenül lökte be maga előtt az utcaajtót.

— Ha ez nincs, akkor most nyugodtan szivarozhatnám otthon, — gondolta utána. — Nyugodt, családi napokat élnék és nem raknék meg ostoba öt forintos fogadásokat, a miket elveszitek.

Benyitott a szobába.

Az idő már kilenc óra felé járt, ami aránylag sok egy falunak.

Belépett az ebédlő ajtaján. Egy lépést tett előre, aztán megállott.

Ha a hittörténelem adatai nem csalnak, Lóth ur felesége is körülbelül ugyanilyenféleképen állhatott, mikor sóbálványá kezdett átalakulni.

A külömség legfeljebb az lehetett, hogy amaz hátrafordított fővel jegecesedett meg, a gyógyszerész ellenben megelégedett azzal, hogy ámulatában fején felejtse a kalapját.

Atlas, a kis fekete kutya, két tányér és egy vizespohár között, a vacsorára terített asztal hófehér abroszán kuporgott; Irma asszony föléje hajolva, jobb kezével egy csinos fujtóból valami porfélét fecskendezett a difteritisszel megvert kutyatorokba, miközben bal ujjjaival a reszkető száját tartotta pecken. A szegény állat nyaka különben csikos kendővel vastagon be volt kötve.

Mikor Irma asszony észrevette, hogy ura a szobában van, abba hagyta a fecskendezést és mint a kinek eszeágában sincsen, hogy a cselekedeteit mérlegelje, egy minden malicia nélkül való önkénytelen mozdulattal fogta a kis fekete állatot, és szoroson, csaknem szenvedélyesen magához ölelte.

— Szegénykém, majd meggyógyítlak én, ne félj!

És nem tudva ellenállani az asszonyi szivben gyökerező szánaalomnak, gyöngéd, vigasztaló csókot nyomott a kutya fekete kormos kis orrára . . .

Rákóczi ünnep Csátalján. A Bácskának e virágzó községében igen szép ünnepély keretében fejezte ki hazafias érzelmeit a község derék, németajku népe. — *Essert* János plébános gyönyörű beszédben méltatta az ünnep jelentőségét és megható szavakkal buzdította a fiatalságot a hazafias erényekre. A község érdemes és lelkes jegyzője: *Szilvássy* György szintén részt vett az ünnepély nemes hangulatának feiköltésében.

Közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi november hó 12-én délután 3 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról.
2. Kereskedelmi miniszteri leirat a közúti hid elhelyezése ügyében.
3. Belügyminiszteri leirat a módosított tanácsabírándórendelet jóváhagyása tárgyában.
4. Főispáni átirat a f. é. október hóban tartott számonkérőszék eredményéről.
5. Sopron és Szeged sz. kir. városok közönségének átiratai a sajtószabadságnak törvény útján leendő szabályozása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felterjesztésüknek pártolása iránt.
6. Kolozsvármegye közönségének átirata az egy éves üsző borjuk vágatásának eltiltása tárgyában a földmívelésügyi miniszter úrhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt.
7. Vasvármegye közönségének átirata sztrájk-törvény-megalkotása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felterjesztésének pártolása iránt.
8. Nógrádvármegye közönségének átirata a papirbuza elnevezés alatt összefoglalható bürzei üzérkedés által előidézett mesterséges buzaárdepresszió ellensúlyozása tárgyában.
9. Tanácsi javaslat az 1907. évi költség-előirányzat megállapítása tárgyában.
10. Tanácsi javaslat városi színház építése ügyében.
11. Tanácsi javaslat egy tanácsnoknak az adóügyi osztály vezetésével leendő megbízása tárgyában.
12. Egy tanácsnoki, esetleg előléptetés folytán üresedésbe jövő egyéb tisztviselői állásnak betöltése.
13. Egy I. oszt. irnoki, esetleg előléptetés folytán üresedésbe jövő egyéb segéd- és kezelőhivatali állásnak betöltése.
14. A városi tanácsnak javaslata a baja-báttaszéki vasut céljaira szükséges és a város, mint erkölcsi testület tulajdonát képező ingatlan becsértékének megállapítása iránt.
15. Ugyanannak jelentése özv. Szűcs Ferencné özvegyi nyugdíjának megállapítása és folyósítása tárgyában.
16. Ugyanannak jelentése özv. Magyar Ádámné özvegyi nyugdíjának és kiskorú gyermekei nevelési járulékának megállapításáról és folyósításáról.
17. Ugyanannak jelentése a kőolajvilágítási vállalatnak biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről.
18. Ugyanannak előterjesztése a város határának nyugati irányban való kiterjesztése tárgyában.
19. Fekete Adolf vasuti vállalkozó budapesti lakosnak kérvénye a baja-kiskörösi h. é. vasutvonal létesítése tárgyában.
20. Győri Mihály és érdektársainak felebezése a kéményseprői munkakerületek állandósítása tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.
21. Czérnay Imre bizottsági tagnak interpellációja a) a boritaladó utáni adómentes leszámítás, b) a sertésvész miatt a legeltetés

szünetelése és c) a tenyészbikák élelmezése tárgyában.

22. Horváth György és társainak kérvénye a Szarka- és Szeremlei-utcák keresztezésénél egy kútnak felállítása iránt.

23. Schlieszer Miksa kérvénye a városi székházban birt bolthelyiség bérletének meghosszabbítása iránt.

24. Tanácsi jelentés a szállásvárosi gyermekmenedékház átalakítása ügyében.

Netán utólag még beérkező és szabályszerűen közzé teendő egyéb tárgyak.

A bajai özszervezett munkássága által 1906. évi november hó 18-án a »Bárány Szálloda« színházi termében a munkás otthon alapja javára dal-, szavalat- és világpostával egybekötött táncmulatságot rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Ifj. Pock József úr szabó-üzletében a Főtéren.

Ipari szakrajztanfolyamok. A városi polgári iskola a küszöbön álló télen fa-, fém-, építő- és szobafestőiparosok számára állami költségen szakrajztanfolyamokat fog szervezni. Célja ezen tanfolyamoknak fiatal segédek elméleti ismereteit bővíteni, őket a szakszerű rajzolásban továbbképezni. A tanítás díjmentes. Felhívjuk a résztvenni szándékozó segédek, hogy f. hó 25-ig alulírott igazgatóságnál jelentkezzenek. Baján, 1906. november hó 6-án. A városi polgári iskola igazgatósága.

Poruljárt tolvaj. A szombati hetivásár alkalmával történt, hogy egy Regőcén lakó cigányasszony bement *Wagner* Antal könyvkereskedésébe s ott valami csekélységet vásárolt. Amikor fizetett, megkérte a könyvkereskedőnek pénztárnál ülő nejét, hogy néhány pénzdarabot neki becséréljen. Amíg e kérés teljesítésével foglalkozott, a cigány asszony — érthetetlen módon — három forintot kilopott a pénztárból. Alig távozott az asszony az üzletből, a lopást észrevették, de a tolvajnak addigra már hült helye volt. A sikeren felbuzdulva a cigány asszony most csütörtökön ismét megtisztelte látogatásával az üzletet. Miközben levelezőlapokat válogatott, *Fenyvesi* Arnold tanuló, ki a cigányasszonyt felismerte, figyelmeztette a főnököt, hogy »ez az az asszony, aki szombaton lopott.« Az asszony nyomban fizetni jött s a cég főnökét is megkérte arra a barátságra, hogy neki pénzt cseréljen be.

— Kérem, nagyon szívesen, — felelt udvariasan a könyvkereskedő, tessék helyet foglalni.

Az asszony leült.

— Maga meg Arnold — szólta a tanuló, — telefonáljon a rendőrségre, hogy azonnal küldjenek két rendőrt.

Az asszonyt, mintha skorpió csipte volna meg, úgy ugrott fel s futott az üzletből ki. *Wagner* utána. A *Mittler*-féle üzlet előtt utolérte és nyakoncsipte s átadta egy ép arra menő hajdunak. Eközben a rendőrök is megérkeztek s a fülöncsippelt tolvajt bekisérték a városházára, hol kihallgatták s előzetes le- tartóztatásba helyezték. — Úgy halljuk, hogy Baján többen vannak, akiket meglopott.

Személyhajójáratok beszüntetése. A Budapest—Mohács közötti személyhajójáratok következő napokon lesznek beszüntetve és pedig: utolsó menet: Budapestről—Mohácsra: november hó 17-én, Mohácsról—Budapestre: november hó 18-án.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvenytársaság közli velünk, hogy a magyar folyam és tengerhajózási r. t. baja— apatini vonalán a menetrendszerű hajójáratok a folyó hajózási időnyre november 20-án megszűnnek.

Különleges színház. Vasárnap e hó 11-én a Bárány Szálló nagytermében érdekes és változatos műsorozatú estét tart *Piere* M. tanár, opera énekes, *Bogdány* Vikoria, szerpentintáncosnő, *Aga* kisasszony és *Benkő* M., elektróteknikus, ki élőképeket fog bemutatni. Jegyek kaphatók: *Stampfel* Jenő úrnál.

Apró hírek. F. hó 2-án Szt.-János külvárosban a *Matos*-féle korcsmában *Tóth* Lajos és *Vaskuti* Péter molnárségédek össze szólalkoztak *Szeile* János molnárral s a kötekedő *Tóth* és *Vaskuti* a korcsmából kidobták. Ezek az utcán várakoztak s mikor *Szeile* a korcsmából kilépett, négyhelyen megszurtták. *Szeile* sérülése nem veszélyes, a tettesek ellen feljelentés tétetett.

Böndöl József fogtói lakost f. hó 7-én *Sáray* csendőr tetten érte, mikor az *Kízel* János késestől 8 drb. zsebkést lopott. *Böndöl* a kir. jbiróságnak átadatott.

Hazárdjátékosok. A csendőrség nem rég megtudta, hogy *Hampl* Antal csekély 10 fillér belépő-díj mellett bárkinek is megengedte, hogy a lakásán »csöndest« játszhassek. A minap meglepték a ferblizó társaságot, amikor *Matus* János és *Mihály*, *Szerela* György, *Otti* Gyula, *Pauk* István és *Szekerés* Ferenc buzgólkodtak azon, hogy egymás pénzét elnyerjék. — Megtették ellenük a feljelentést. Fátum a dologban, hogy *Ottinak* ép akkor volt a kezében egy mesés girigári, amikor a csendőrök beléptek.

Rémes baleset. *Piukovich* József szabadkai nagybirtokos *Babinovits* Sztanko nevű 18 éves kocsisa vasárnap ökrös szekeren a keletbiai tanyára igyekezett herét kaszálni. Utközben felált a szekeren. Az ökrök valamitől megijedve, hirtelen megrántották a szekeret, és a kocsis oly szerencsétlenül esett a fölfelé álló kaszába, hogy az hasán keresztül furódva a hátán jött ki. A szerencsétlenül járt kocsis pár pernyi kinlódás után meghalt.

Ujdonság! Feltűnést keltő! Ujdonság!

CSILLOGÓ KARÁCSONYFA ANGYAL CSENGŐ

6 aranyozott angyallal 30 centim. magas. Eltörhetetlen karácsonyfa-csucs. **Pontos működésért kezeség!**

Legszebb és legújabb karácsonyfa dísz,
mely egy keresztény családban se hiányozzék.

A 3 gyertyaláng által fejlesztett meleg levegőtől a hajtókerék forgásba jön és a rajta megerősített golyók a 3 csengőhöz verődnek, miáltal kellemes csengés keletkezik, mely ifjut és öreget ájtatos karácsonyi hangulatba ejt.

Ára karton dobozzal és használati utasítással együtt az összeg beküldése mellett bérmentve

K. 1-50

3 drb — K 4 —
6 drb — K 7.50
12 drb — K 13.50

Ha nem tetszik, pénz vissza!

Megrendelések idejekorán intézendők:

Konrad János

első óragyárához Brűx 1868. sz. (Csehország.)
200 oldalas 3000-nél több ábrát tartalmazó magyar árjegyzékemet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldöm.

Ellopott aranyak. Román István kishegyesi lakos — mint levelezőnk írja — azt a panaszt tette az ottani rendőrségen, hogy záratlan szekrényének fiókjából ismeretlen tettes 110 korona készpénzt és pedig 5 drb. 20 koronás és 1 drb. 10 koronás aranyát ellopta. A rendőrség nyomozása kiderítette, hogy a tettes valószínűleg Sinkó Péter kishegyesi lakos volt, aki látta, hogy a meglopott neje a pénzt megolvasta, a szekrénybe helyezte. A Sinkó elleni gyanút hirtelen eltűnése is megerősíti.

Négy éves fiu mint gyujtogató. Dudás József kishegyesi lakos István nevű 4 éves fia bement a fészerbe s ott tüzet rakott, amittől az egész alkotmány lángra kapott s teljesen leégett. A kis fiu szerencsésen megmenekült.

Sulyos baleset érte a napokban Dombovits Antal apatini köztisztviselőben álló nagybirtokost. Ugyanis, midőn a mezőre hajtattak, a lovak utközben megbokrosodtak s a kocsit egy árokba sodorták. Az erős zuhanás folytán Dombovits kiesett a kocsiból s karját törte.

A csantavéri község háza tűzben. Csantavér község házában — mint levelezőnk írja — a napokban, eddig ismeretlen okból tűz támadt. A jegyzői iroda és az irattár gerendái részben elégték. A kár megtérül, mert biztosítva volt Szerencsére gyorsan érkezett segély s így a tűz továbbterjedését megakadályozták. Az iratokban kár nem esett.

A bács megyei irodalmi társaság átesvén a kezdett nehézségein és az alakulás formáinak, legközelebb megkezdte a nyilvánosság előtt működését. Vértési Károly elnöke alatt a napokban tartott választmányi ülés elhatározta, hogy december 16-án Zomborban a városháza nagytermében Rákóczi-ünnepélyt rendez és ezzel az ünnepélyvel kezdi meg irodalmi tevékenységét. Erre az alkalomra Dömötör Pál prólogot, dr. Radvány Ferenczné verset ír; Vértési Károly elnöki megnyitót mond; Rác Soma a kuruc világról tart előadást; Révész Ernőt szintén felkéri felolvasás tartására; a zombori kaszinó egyetemi dalárda kuruc dalokat fog énekelni. Ugyancsak ezen gyűlés alkalmával Vértési Károly indítványára elhatározták, hogy a társaság akciót indít meg egy Zomborban felállítandó Rákóczi- vagy Kossuth-szobor felállítására.

A játék következménye. Nem jó mindig, minden este a leányokkal cicázni. Ezt a saját kárán tanulta meg Kise György szabadkai konyhalegény. A napokban vele egy házban szolgáló cselédleánnyal játszott, enyelget, aki egy nagy konyhakéssel a kezére vágott. A kés köröszül metszette Kise kezét.

A fegyenc, aki a kísértő rendőrt lopja meg. Matosics Mátyás, többször büntetett fegyenc a napokban szabadult ki a váci fegyházból. A kiszabadult fegyenc egy polgári rendőr kíséretében utazott Szabadka felé. A felügyeletben nagyon kifáradhatott a rendőr, mert Szabadka felé elaludt. A fegyencben feléledt a fegyház humora. A szabadka előtti állomáson kilopta a rendőr zsebéből a 110 koronát, amely az ő pénze volt és még a rendőr pénzét is. Az álmából felébredt rendőr kísértőjének csak hült helyét találta s ebbeli keservét panaszolta el a szabadkai rendőrségnek.

Rablás az adai országuton. A napokban a délutáni órákban két ismeretlen ember megtámadta az adai vásárról haza felé iparkodó Parlagi János zentai lakost és a földre teperve pénzt követeltek tőle. Parlagi könyörgésre fogta a dolgot, hogy ne bántásák, mert ő szegény ember; a támadók azonban nem engedtek, hanem átkutatták a zsebeit és elvették tőle a nála talált 96 forintot, a vásáron eladott tehenének az árát. A két rabló a pénz-

zel a szántóföldek közé vették az utjukat, Parlagi pedig visszament Adára és jelentést tett a csendőrségnek, mely azonnal nyomozni kezdte a rablókat, de nem talált rájuk.

Boldog község. Hódság az a boldog község, a melyről ez a kis híradás beszél. Ez a gazdag bácskai község köztehermentesítési alapot létesített, a melynek az a célja, hogy abból fedezzék a közköltséget, de még — az állami adót is. Még megéri a hódságiak is, hogy se állami se községi adót nem fizetnek: annyi a község vagyona, ami persze azt bizonyítja, hogy kitűnően gazdálkodnak az előjárói.

Tüdőbaj, köhögés, rekedtség, mellfájás, elnyálkásodás és étvágytalanság ellen megbecsülhetetlen szernek bizonyult a Halápi-féle hársfamézsörp, melynek kitűnő hatását számos előkelő orvos kipróbálta és egybehangzó véleménynyel elismerte.

Segédszerkesztő: Wagner Antal.

Szerkesztői üzenet.

n. m. Nincs az illemkódexben szabály rá, amely tiltaná, hogy az új házásoknak ne lenne szabad a vendégek számára feladandó „aufwärtert” közösen feldiszíteni, — föltéve persze, hogy ez a diszítési processus nem a vendégek előtt történik

19106. sz.
kig. 1906.

Hirdetmény.

Közhirre tételik, hogy a községi mező-őri tartási díj a folyó évi földadó előírás 19 azaz tizenkilenc százalékában állapított meg az 1906. évre és hogy azon birtokosok megállapítottak, kik az 1894. évi XII. t. cz. alapján a községi mező-őri tartási költségekhez folyó évre hozzájárulni nem kötelesek.

Erről az érdekelt birtokosok az 1886. évi XXI. t. cz. 8. §-a értelmében azzal értesítettnek, hogy ezen intézkedés ellen e város polgármestere utján az 1894. évi XII. t. cz. 102. §-a értelmében Baja város közigazgatási bizottságához 15 nap alatt felszólamlás nyújtható be.

Baja, 1906. évi november hó 7-én tartott tanácsülésből

Dr. Hegedűs Aladár,
polgármester.

6569. sz.
kapt. 1906.

Hirdetmény.

Baja város rendőrkapitányi hivatala, mint iparhatóság részéről közhirre tételik, miszerint azon helybeli iparosok és kereskedők névjegyzéke, kik a f. évben megejtendő iparhatósági megbizottak választásáról cselekvő és szenvedő választó képességgel bírnak összeállítottak és f. év **nov. 25-ig** közszelemlére a rendőrkapitánysági hivatalba kitétettek és az a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felhivatnak mindazok, kik netán abból kimaradtak és felvétetni óhajtanak, továbbá kik netán felvételtek annélkül, hogy önálló iparosok és kereskedők és így kihagyandók lennének, végre mindazok, kik 40 kor. kevesebb adózónak vannak felvéve, azonban többet fizetnek, miszerint a fenti határidőn belül a névjegyzékbe pótlólagos felvétel, abból leendő kihagyás esetleg az adó összeg helyesbitési iránti felszólamlásokat fenti határidőn belül ezen rendőrkapitányságnál írásban annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mivel később beadott felszólamlások figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy felszólamlással bárki élhet — és választhatók csupán csak azok lesznek, kik legalább 40 kor. III. oszt. ker. adóval vannak megróva. Baja, 1906. évi október hó 30-án.

Scheibner,
rendőrkapitány

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrásfy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

CSEPLÉSI ÉS GAZDASÁGI

CÉLOKRA

LEGJOBBAN BEVÁLT

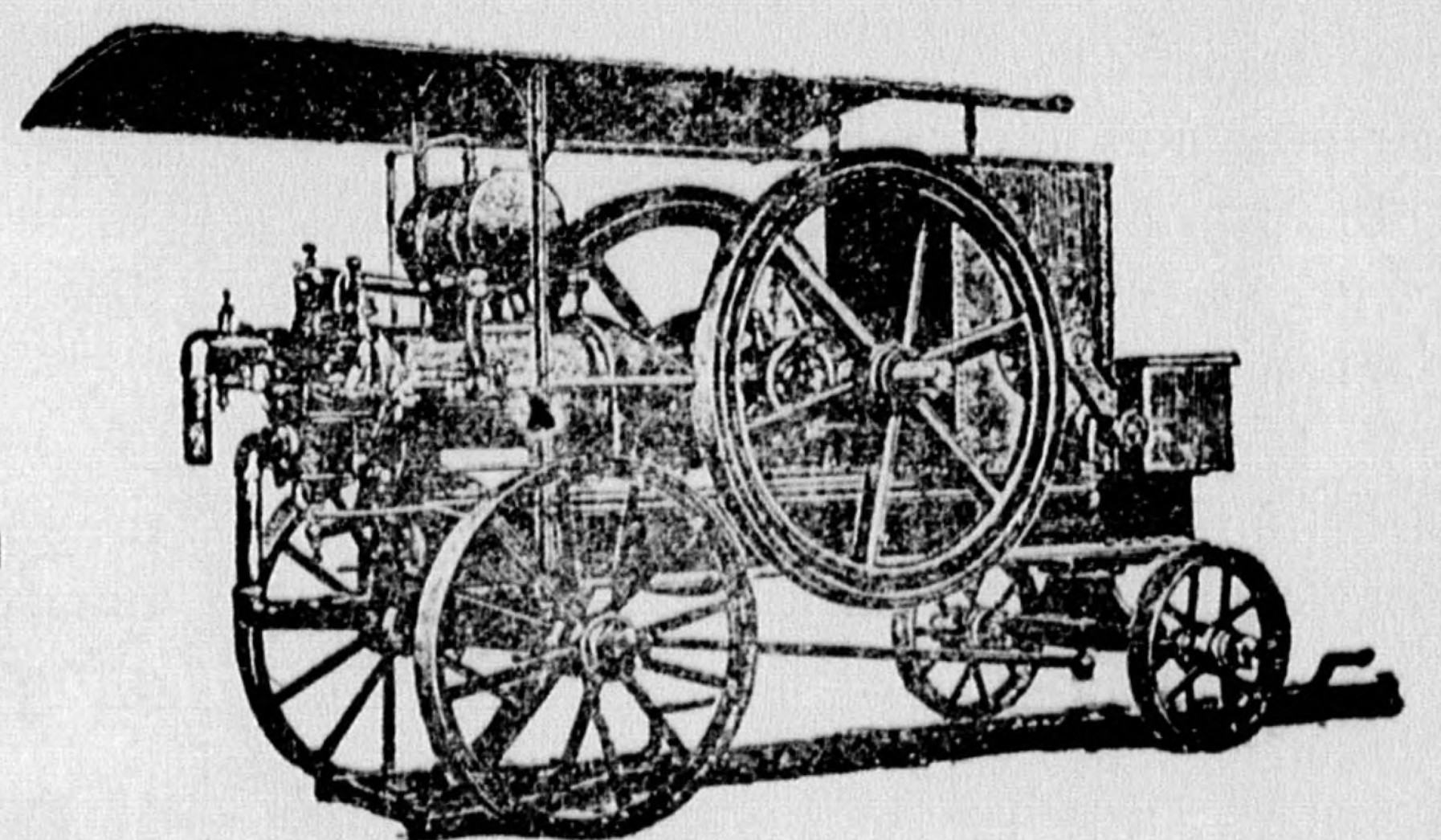
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemi

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

Ellopott aranyak. Román István kishegyési lakos — mint levelezőnk írja — azt a panaszt tette az ottani rendőrségen, hogy záratlan szekrényének fiókjából ismeretlen tettes 110 korona készpénzt és pedig 5 drb. 20 koronás és 1 drb. 10 koronás aranyát ellopta. A rendőrség nyomozása kiderítette, hogy a tettes valószínűleg Sinkó Péter kishegyési lakos volt, aki látta, hogy a meglopott neje a pénzt megolvasta, a szekrénybe helyezte. A Sinkó elleni gyanút hirtelen eltűnése is megerősíti.

Négy éves fiu mint gyujtogató. Dudás József kishegyési lakos István nevű 4 éves fia bement a fészerbe s ott tüzet rakott, amittől az egész alkotmány lángra kapott s teljesen leégett. A kis fiu szerencsésen megmenekült.

Sulyos baleset érte a napokban Dombovits Antal apatini köztisztviselőben álló nagybirtokost. Ugyanis, midőn a mezőre hajtattak, a lovak utközben megbokrosodtak s a kocsit egy árokba sodorták. Az erős zuhanás folytán Dombovits kiesett a kocsiból s karját törte.

A csantavéri község háza tűzben. Csantavér község házában — mint levelezőnk írja — a napokban, eddig ismeretlen okból tűz támadt. A jegyzői iroda és az irattár gerendái részben elégték. A kár megtérül, mert biztosítva volt Szerencsére gyorsan érkezett segély s így a tűz továbbterjedését megakadályozták. Az iratokban kár nem esett.

A bács megyei irodalmi társaság átesvén a kezdeti nehézségein és az alakulás formáinak, legközelebb megkezdí a nyilvánosság előtt működését. Vértesi Károly elnöke alatt a napokban tartott választmányi ülés elhatározta, hogy december 16-án Zomborban a városháza nagytermében Rákóczi-ünnepélyt rendez és ezzel az ünnepélylyel kezd meg irodalmi tevékenységét. Erre az alkalomra Dömötör Pál prólogot, dr. Radvány Ferenczné verset ír; Vértesi Károly elnöki megnyitót mond; Rác Soma a kuruc világról tart előadást; Révész Ernőt szintén felkéri felolvasás tartására; a zombori kaszinó egyetemi dalárda kuruc dalokat fog énekelni. Ugyancsak ezen gyűlés alkalmával Vértesi Károly indítványára elhatározták, hogy a társaság akciót indít meg egy Zomborban felállítandó Rákóczi- vagy Kossuth-szobor felállítására.

A játék következménye. Nem jó mindig, minden este a leányokkal cicázni. Ezt a saját kárán tanulta meg Kise György szabadkai konyhalegény. A napokban vele egy házban szolgáló cselédleánnyal játszott, enyelget, aki egy nagy konyhakéssel a kezére vágott. A kés körösztil metszette Kise kezét.

A fegyenc, aki a kíséző rendőrt lopja meg. Matosics Mátyás, többször büntetett fegyenc a napokban szabadult ki a váci fegyházból. A kiszabadult fegyenc egy polgári rendőr kíséretében utazott Szabadka felé. A felügyeletben nagyon kifáradhatott a rendőr, mert Szabadka felé elaludt. A fegyencben feléledt a fegyház humora. A szabadka előtti állomáson kilopta a rendőr zsebéből a 110 koronát, amely az ő pénze volt és még a rendőr pénzét is. Az álmából felébredt rendőr kíséretjének csak hült helyét találta s ebbeli keservét panasolta el a szabadkai rendőrségnek.

Rablás az adai országuton. A napokban a délutáni órákban két ismeretlen ember megtámadta az adai vásárról haza felé iparkodó Parlagi János zentai lakost és a földre teperve pénzt követeltek tőle. Parlagi könyörgésre fogta a dolgot, hogy ne bántásák, mert ő szegény ember; a támadók azonban nem engedtek, hanem átkutatták a zsebeit és elvették tőle a nála talált 96 forintot, a vásáron eladott tehenének az árát. A két rabló a pénz-

zel a szántóföldek közé vették az utjukat, Parlagi pedig visszament Adára és jelentést tett a csendőrségnek, mely azonnal nyomozni kezdte a rablókat, de nem talált rájuk.

Boldog község. Hódság az a boldog község, a melyről ez a kis hirdás beszél. Ez a gazdag bácskai község köztehermentesítési alapot létesített, a melynek az a célja, hogy abból fedezzék a közköltséget, de még — az állami adót is. Még megéri a hódságiak is, hogy se állami se községi adót nem fizetnek: annyi a község vagyona, ami persze azt bizonyítja, hogy kitűnően gazdálkodnak az előjárói.

Tüdőbaj, köhögés, rekedtség, mellfájás, elnyálkásodás és étvágytalanság ellen megbecsülhetetlen szernek bizonyult a Halápi-féle hársfamézzsörp, melynek kitűnő hatását számos előkelő orvos kipróbálta és egybehangzó véleménynyel elismerte.

Segédszerkesztő: Wagner Antal.

Szerkesztői üzenet.

n. m. Nincs az illemtörvényben szabály rá, amely tiltaná, hogy az új házásoknak ne lenne szabad a vendégek számára feladandó „aufwärt” közösen feldiszíteni, — föl-téve persze, hogy ez a díszítési processus nem a vendégek előtt történik

19106. sz.

kig. 1906.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a községi mező-őri tartási díj a folyó évi földadó előírás 19 azaz tizenkilenc százalékában állapított meg az 1906. évre és hogy azon birtokosok megállapítottak, kik az 1894. évi XII. t. cz. alapján a községi mező-őri tartási költségekhez folyó évre hozzájárulni nem kötelesek.

Erről az érdekelt birtokosok az 1886. évi XXI. t. cz. 8. §-a értelmében azzal értesítetnek, hogy ezen intézkedés ellen e város polgármestere utján az 1894. évi XII. t. cz. 102. §-a értelmében Baja város közigazgatási bizottságához 15 nap alatt felszólamlás nyújtható be.

Baja, 1906. évi november hó 7-én tartott tanácsülésből

Dr. Hegedűs Aladár,
polgármester.

6569. sz.
kapt. 1906.

Hirdetmény.

Baja város rendőrkapitányi hivatala, mint iparhatóság részéről közhirre tétetik, miszerint azon helybeli iparosok és kereskedők névjegyzéke, kik a f. évben megejtendő iparhatósági megbízottak választásáról cselekvő és szenvedő választó képességgel bírnak összeállítottak és f. év nov. 25-ig közszemlére a rendőrkapitánysági hivatalba kitétetek és az a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felhivatnak mindazok, kik netán abból kimaradtak és felvétetni óhajtanak, továbbá kik netán felvételtek annélkül, hogy önálló iparosok és kereskedők és így kihagyandók lennének, végre mindazok, kik 40 kor. kevesebb adózónak vannak felvéve, azonban többet fizetnek, miszerint a fenti határidőn belül a névjegyzékbe pótlólagos felvétel, abból leendő kihagyás esetleg az adó összeg helyesbitési iránti felszólamlásokat fenti határidőn belül ezen rendőrkapitányságnál írásban annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mivel később beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy felszólamlással bárki élhet — és választhatók csupán csak azok lesznek, kik legalább 40 kor. III. oszt. ker. adóval vannak megróva. Baja, 1906. évi október hó 30-án.

Scheibner,
rendőrkapitány

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrásy-út 33.

Piókók: Bécsi-utcza 8 és Kerepesi-út 22.

CSEPLÉSI ÉS GAZDASÁGI

CÉLOKRA

LEGJOBBAN BEVÁLT

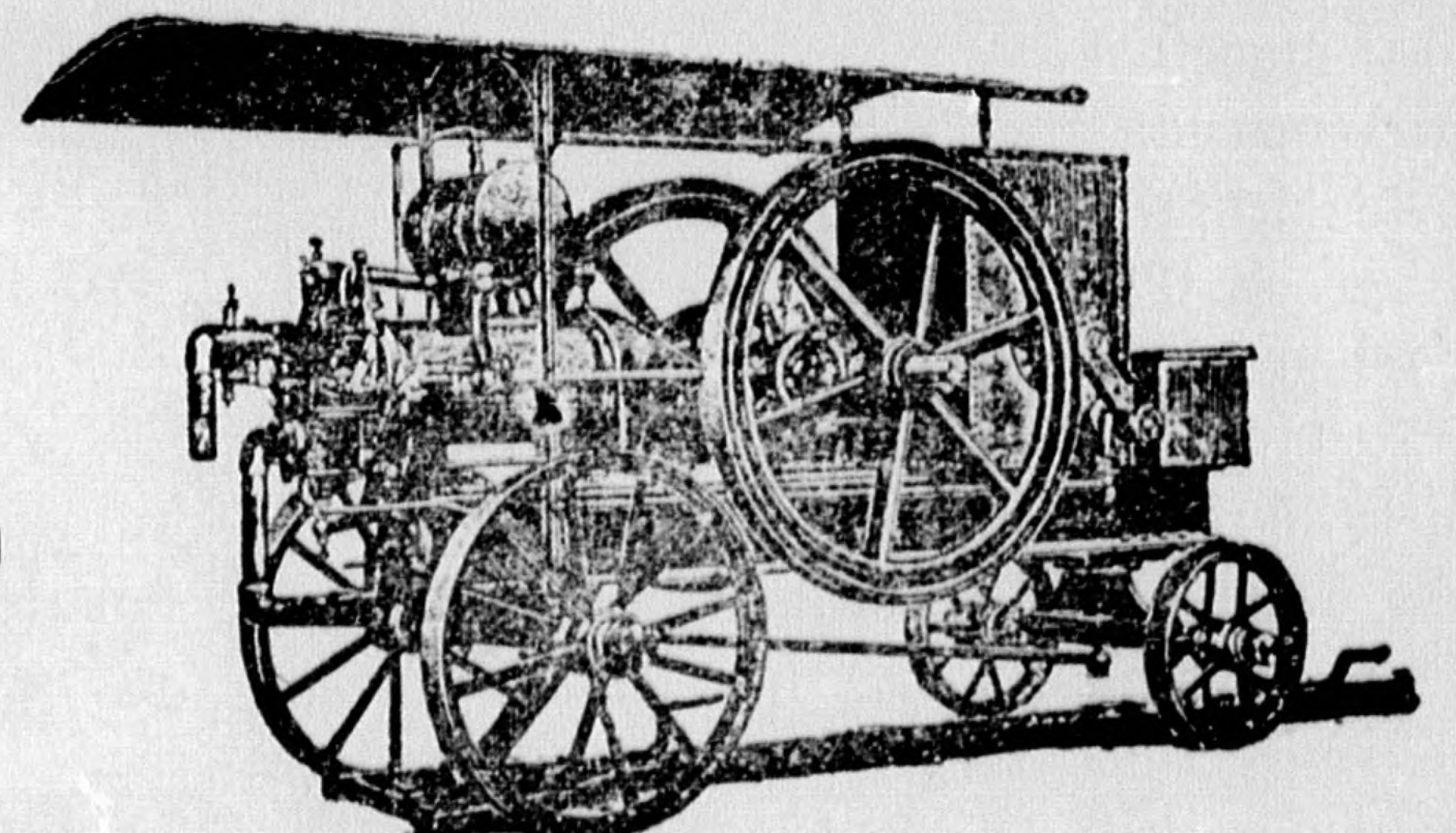
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemi

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

— Egy jól hangolt kitünő —

ZONGORA

havi fizetésre bérbeadó **özv. dr. Bartschnénál.**

Halász Béla utóda cég

ajánlja dúsan felszerelt raktárát
mindennemű különlegességekben

**nemez és selyem kalapokban,
selyem és szövet sapkákban.**

Egyedüli elárúsítója a követ-
kező legelőkelőbb kalap
gyárosoknak:

Quentzer Testvérek

cs. és k. kamarai szállítók,

Ita I. Heinrich,

Pless Vilmos,

Pelikan és Gyukits

cs. és kir. udvari kalap-gyárosok,
valamint a világhírű

Albertini E. cégnek.

Házeladás.

Mint hogy iparvállalatom Zomborba, vil-
lamos üzemre rendezem be, a Rókus-
utcában levő kőfaragó telepem, a rajta
levő házzal és kőkerítéssel eladom. Bő-
vebbet a Fischer-féle bérházban lévő
sirkő-üzletemben.

3 1

Korn Jakab.

520 sz.

kig. 1906.

Árverési hirdetés.

Alulírott Bodrogi Gyula bajai királyi közjegyző
megkeresés folytán ezennel közhírré teszem,
hogy dr. Valentin Emil ügyvéd tulajdonát
képező, — az alant felsorolt — áruk nyilvános
önkéntes árverésen f. évi november hó
17-én délután 3 órakor Bende Imre
utca 3. sz. alatt a legtöbbet ígérőnek
kézpénz fizetés mellett eladatnak s a vevőnek
azonnal átadatnak.

Elárverezendő áruk a következők:

1. 48 drb. papucs hulladék. 2. 5 drb. ponyva.
3. 8 kgr. és 9½ kgr. borju bőr. 4. 67 drb. fe-
kete tehén bőr. 5. 6 vég cipő vászon. 6. 5 köp-
per. 7. 1 drb. 10 mtr. filz. 8. 44 drb. filz. 9.
44 drb. filz. 10. 63 drb. filz. 11. 72 csomag
szürke fonál. 12. 79 mtr. nyomott bársony.
13. 4 vég lasting. 14. 23 drb. sima zerge bőr.
15. 2 kötés sima zerge bőr. 16. 102 quadrát
sima sheviro bőr. 17. 9 drb. színes zerge bőr.
18. 60 quadrát sheviro bőr. 19. 110½ quadrát
sheviro bőr. 20. 24 drb. havanna bélés. 21. 7
vég cipő rugany. 22. 5 drb. fekete bársony.

Mire a venni szándékozók Baján Bende Imre
utca 3. sz. alá a jelzett időre meghivatnak.

Baján, 1906. évi november hó.

Bodrogi Gyula.
kir. közjegyző.

A Belváros kellős közepén lévő
Tóth Kálmán-utcai **kisebbik házam**,
mely közvetlenül az apáca-zárda
mellett van s amely két szobá-
ból, előszobából, konyhá-
ból, élés-kamrából, pincé-
ből, padlásból, mosó kony-
hából stb. áll **május hó 1-től**
kiadó.

Ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Feltünő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szihat.

Legjobb valódi **francia szivarka-
papír** és **szivarkahüvely** kapható
az ország minden
különlegességi árudájában.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez.
Rövid idő alatt **27 millió koronánál több**
nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb
nyereményt és pedig:

kétszer a **600.000** koronás
nagy jutalmat, a főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

tovább 5 à 100 000, 3 à 90 000, 3 à 80 000, 3 à 70.000, 4 à 60.000. Több
50 000, 40 000, 30 000, 25 000, 20 000, 15 000 és ezeken kívül számtalan 10.000,
5 000, 3 000, 2.000, 1 000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet

A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre 62500 pénznyeremény

jut és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona,

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400 000, 1 à 200 000, 2 à 100 000,
2 à 90 000, 2 à 80.000, 2 à 70 000, 2 à 60 000, 1 à 50 000, 3 à 40 000,
3 à 30 000, 6 à 25 000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 korona és még
sok egyéb nyeremény

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — **75.** vagy kor. **1.50**; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy kor. **3** —
 $\frac{1}{2}$ " " " **3.** — " " **6.** — ; $\frac{1}{1}$ " " " **6.** — " " **12.** —

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében
küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk
azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 22-ig

miután a **huzás** már f. évi **november hó 22-én megkezdődik**, hozzánk
bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan
elfognak

TÖRÖK A. ES TSA

Sürgönczim:
Törökék, Budapest.

BANKHÁZ R.-T. BUDAPESTEN.

Sürgönczim:
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3/a.** — I. fiók: **Váci-körút 4/a.** — II. fiók: **Teréz-körút 46/a.**

III. fiók: **Muzeum-körút 11/a.**

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.